

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף צ"ה of סנהדרין. Some of the topics we will learn about include.

The Gemara proceeds with the story of סנחריב the king of אשור, Assyria, who conquered the עשרת השבטים, and then attempted to conquer ירושלים but Hashem sent מלאך גבריאל who killed his entire army on the night of Pesach.

אותו היום

נסתייר מעוונה של נוב

This was the last day that remained for the period in which the Yidden were to be punished for the killing of the Kohanim in the city of נוב, but Hashem made סנחריב put off his attack for the next day, and thus the Yidden were spared.

The incident of דוד המלך and ישיבי in which דוד was to be punished for עוונה של נוב.

A

סנחריב

נסתייר אותו היום
מעוונה של נוב

The great number of generals
and soldiers who were
in סנחריב's army

דוד המלך & ישיבי

B

שלשה קפצה להם הארץ

The three people who miraculously traveled long distances in a short amount of time;

The great number of generals and soldiers who were in סנחריב's army.

The Machlokes regarding

במה הכם

What method did גבריאל use to strike and kill סנחריב's army?

The Machlokes regarding

כמה נסתייר מהם

How many of סנחריב's men survived?

B

שלשה קפצה להם הארץ

במה הכם

כמה נסתייר מהם

1 So let's review ...

The Gemara proceeds with the story of סנחריב the king of אשור, Assyria, who conquered the שבטים, and then attempted to conquer the המלך and ירושלים, but Hashem sent מלאך גבריאל who killed his entire army on the night of Pesach.

The Pasuk states
עוד היום בנוב לעמוד
ינוסף ידו הר בת ציון גבעת ירושלים

explains רב הונא
אותו היום

נשתייר מעוונה של נוב
This was the last day that remained for the period in which the Yidden were to be punished for the killing of the Kohanim in the city of נוב. Therefore

אמרי ליה כלדאי
אי אזלת האידנא יכלת לה
ואי לא יכלת לה

The stargazers told סנחריב, if you go now you will succeed, but if you postpone this until tomorrow, you will not succeed. And

אורחא דבעא לסגויי בעשרה יומא
סגא בחד יומא

covered a distance of 10 days in one day, in order to conquer Yerushalayim on this day.

However, when סנחריב arrived to Yerushalayim

שדי ליה ביסתרקי
עד דסליק ויתיב מעילוי שורה
עד דחזויה לכולה ירושלם

They raised him above the walls and he saw the entire city and the Bais Hamikdash.

כי חזייה איזוטר בעיניה

אמרי נישדי ביה ידא האידנא

The city appeared to be extremely small in סנחריב's eyes, and his men said to conquer it that day, but he said to postpone it to the next day.

מיד

ויהי בלילה ההוא ויצא מלאך ה'

ויך במחנה אשור מאה ושמונים וחמשה אלף

וישכימו בבקר והנה כולם פגרים מתים

On that very night גבריאל killed סנחריב's entire army, because the last day of נוב had already concluded.

=====

1

The story of
אשור the king of סנחריב
עשרת השבטים, who conquered the
ירושלים, and then attempted to conquer the המלך
but Hashem sent מלאך גבריאל who killed his entire army on the night of Pesach.

עוד היום בנוב לעמוד
ינוסף ידו הר בת ציון גבעת ירושלים

יה פוא

אותו היום

נשתייר מעוונה של נוב

This was the last day that remained for the period in which the Yidden were to be punished for the killing of the Kohanim in the city of נוב.

Therefore

אמרי ליה כלדאי

אי אזלת האידנא יכלת לה

ואי לא יכלת לה

The stargazers told סנחריב, if you go now you will succeed, but if you postpone this until tomorrow, you will not succeed.

אורחא דבעא לסגויי בעשרה יומא
סגא בחד יומא

covered a distance of 10 days in just one day, in order to conquer Yerushalayim on this day.

However, when he arrived to Yerushalayim

שדי ליה ביסתרקי

עד דסליק ויתיב מעילוי שורה

עד דחזויה לכולה ירושלם

They raised him above the walls and he saw the entire city and the Bais Hamikdash.

כי חזייה איזוטר בעיניה

אמרי נישדי ביה ידא האידנא

The city appeared to be extremely small in סנחריב's eyes, and his men said to conquer it that day, but he said to postpone it to the next day.

מיד

ויהי בלילה ההוא ויצא מלאך ה'

ויך במחנה אשור מאה ושמונים וחמשה אלף

וישכימו בבקר והנה כולם פגרים מתים

On that very night גבריאל killed סנחריב's entire army, because the last day of נוב had already concluded.

2 The Gemara proceeds with another incident in which דוד המלך was punished for עוונה של נוב

א"ל הקב"ה לדוד
עד מתי יהיה עון זה טמון בידך
על ידך נהרגה נוב עיר הכהנים
ועל ידך נטרד דואג האדומי
ועל ידך נהרגו שאול ושלשת בניו
Hashem asked דוד, until when will this sin remain on your record?
You were the cause for which שאול המלך killed out the city of נוב, and you were the cause for that the informer דואג האדומי was killed, and you were the cause for that שאול and his three sons were killed.

Therefore, Hashem gave דוד a choice;
רצונך יכלו זרעך
או תמסר ביד אויב
Either all your descendants shall be eradicated, OR you will be captured by the enemy.

דוד responded;
רבנו של עולם
מוטב אמסר ביד אויב
ולא יכלה זרעי
I would rather be captured, than my descendants be eradicated.

2 *When צונוק לא ניה was punished for הלאק בזב*

א"ל הקב"ה לדוד

עד מתי יהיה עון זה טמון בידך

ועל ידך	ועל ידך	על ידך
נהרגו	נטרד	נהרגה
שאול	דואג	נוב עיר
ושלשת בניו	האדומי	הכהנים

Hashem asked בזב
until when will this sin remain on your record?

You were the cause for
which שאול המלך killed out the city of נוב,
and you were the cause for
that the informer האדומי דואג was killed,
and you were the cause for
that שאול and his three sons were killed.

Therefore, Hashem gave בזב a choice;
רצונך יכלו זרעך – או תמסר ביד אויב
Either all your descendants shall be eradicated,
OR you will be captured by the enemy.

בזב responded;
רבנו של עולם
מוטב אמסר ביד אויב
ולא יכלה זרעי
I would rather be captured,
than my descendants be eradicated.

3 The Gemara proceeds to tell how the שטן lured דוד to take a hunting trip all the way to the land of פלשתים where he was captured by ישבי the giant who wanted to avenge the death of his brother גלית whom דוד had killed years earlier.

כפתיה קמטיה
 אوتביה ושדייה תותי בי סדייא
 bound דוד and placed him under an olive press, upon which he sat down hoping to crush דוד.
 אתעביד ליה ניסא
 מכא ליה ארעא מתותיה
 Hashem made a נס and the ground gave way, and formed a cavity around דוד.

The Gemara proceeds to tell how אבישי בן צרויה was notified of דוד's disappearance, and rode on דוד's mule and קפצה ליה ארעא
 He miraculously traveled the long distance to פלשתים in a short amount of time.

When אבישי arrived, he saw ישיב's mother ערפה who attempted to kill him.
 פתקיה בריש מוחה וקטלה
 ישיב threw a spindle at her head, and he killed her.

When ישיב saw אבישי, he was worried that the two would overpower him;
 פתקיה לדוד לעילא
 ודץ ליה לרומחיה
 אמר ניפול עלה ונקטל
 ישיב threw דוד into the air, hoping to kill him when he lands on the tip of his spear.

ישיב recited the name of Hashem and
 אוקמיה לדוד בין שמיא לארעא
 ואחתיה
 דוד was left hanging in mid-air, then דוד came down.

3 The Gemara proceeds to tell how the שטן lured דוד to take a hunting trip all the way to the land of פלשתים where he was captured by ישיב the giant who wanted to avenge the death of his brother גלית whom דוד had killed years earlier.

כפתיה קמטיה
אوتביה ושדייה תותי בי סדייא
 bound דוד and placed him under an olive press, upon which he sat down hoping to crush דוד.

אתעביד ליה ניסא
מכא ליה ארעא מתותיה
 Hashem made a נס and the ground gave way, and formed a cavity around דוד.

The Gemara proceeds to tell how אבישי בן צרויה was notified of דוד's disappearance, and rode on דוד's mule
קפצה ליה ארעא
 He miraculously traveled the long distance to פלשתים in a short amount of time.

When אבישי arrived,
 he saw ישיב's mother ערפה who attempted to kill him.
פתקיה בריש מוחה וקטלה
 ישיב threw a spindle at her head, and he killed her.

When אבישי saw ישיב, he was worried that the two would overpower him;
פתקיה לדוד לעילא
ודץ ליה לרומחיה
אמר ניפול עלה ונקטל
 ישיב threw דוד into the air,
 hoping to kill him when he lands on the tip of his spear.

ישיב recited the name of Hashem and
אוקמיה לדוד בין שמיא לארעא
ואחתיה
 דוד was left hanging in mid-air,
 then דוד came down.

4 הוה קא רדיף בתרייהו אמרי ליה זיל אשתכח לערפה אימיך בקיברא
 began to chase them until יבשי informed יבשי of his mother's death.
 Upon hearing this
 כחש חיליה וקטליה
 became weakened and they killed him.

When דוד told יבשי that he chose to be captured for an atonement of עוונה של נוב, יבשי told him to reverse his decision and that his descendants should rather be eradicated.

The Gemara concludes however, that although at one point almost all of דוד's descendants were killed, אשתייר ליה יואש
 did remain alive, and continued the lineage of דוד, because
 התם נמי אשתייר אביתר
 remained alive in the city of נוב, as רב אמר רב
 says
 אלמלא לא נשתייר אביתר לאחימלך בן אחיטוב
 לא נשתייר מזרעו של דוד שריד ופליט
 Had אביתר the son of אחימלך not remained alive, דוד's descendants would have been completely wiped out.
 =====

4 הוה קא רדיף בתרייהו אמרי ליה זיל אשתכח לערפה אימיך בקיברא
 began to chase them
 יבשי informed יבשי of his mother's death.

Upon hearing this
 כחש חיליה וקטליה
 became weakened and they killed him.

When דוד told יבשי that he chose to be captured for an atonement of עוונה של נוב, יבשי told him to reverse his decision and that his descendants should rather be eradicated.

The Gemara concludes however, that although at one point almost all of דוד's descendants were killed,

אשתייר ליה יואש

did remain alive, and continued the lineage of דוד,

because

התם נמי אשתייר אביתר

remained alive in the city of נוב,

As רב יבשרא אמר רב says

אלמלא לא נשתייר אביתר

לאחימלך בן אחיטוב

לא נשתייר מזרעו של דוד שריד ופליט

Had אביתר the son of אחימלך not remained alive, דוד's descendants would have been completely wiped out.

5 The Gemara cites a Braisa שלשה קפצה להם הארץ
 There were three people who had קפיצת הדרך
 1. אבישי בן צרויה
 In the above-mentioned incident of ישיבי and דוד

2. אליעזר עבד אברהם
 As the Pasuk states בתואל אליעזר told
 ואבוא היום אל העין
 Which implies
 למימרא דההוא יומא נפק
 He left אברהם and arrived to חרן on the same day.

3. יעקב אבינו
 As the Pasuk states
 ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה
 יעקב arrived to חרן, while the following Pasuk states
 ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש
 Which implies that יעקב was still in אל בית אל?

Therefore, we must say that יעקב did arrive to חרן, but then יעקב decided to return to אל בית אל because he said אפשר עברתי על מקום שהתפללו בו אבותי ואני לא התפללתי בו
 He wanted to Daven in the same place that his ancestors had Davened; and כיון דהרהר בדעתיה למיהדר קפצה ליה ארעא מיד
 As soon as he decided to return, he had קפיצת הדרך and he arrived to אל בית אל.
 =====

5 *קרייתא*
שלשה קפצה להם הארץ
 There were three people who had קפיצת הדרך

- 1 -

אבישי בן צרויה
 In the above-mentioned incident of ישיבי and דוד

- 2 -

אליעזר עבד אברהם
 As the Pasuk states בתואל אליעזר told
ואבוא היום אל העין
Which implies
אמימרא דההוא יומא נפק
 He left אברהם and arrived to חרן on the same day.

- 3 -

יעקב אבינו
As the Pasuk states
ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה
 יעקב arrived to חרן,
while the following Pasuk states
ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש
 Which implies that יעקב was still in אל בית אל

Therefore, we must say that יעקב did arrive to חרן, but then יעקב decided to return to אל בית אל

because he said

אפשר עברתי על מקום שהתפללו בו אבותי ואני לא התפללתי בו

He wanted to Daven in the same place that his ancestors had Davened;

and

כיון דהרהר בדעתיה למיהדר קפצה ליה ארעא מיד

As soon as he decided to return, he had קפיצת הדרך and he arrived to אל בית אל.

6 The Gemara continues with the story of סנחריב:
אמר רב יהודה אמר רב
בא עליהם סנחריב הרשע
בארבעים וחמשה אלף איש
בני מלכים יושבים בקרונות של זהב
There were forty-five thousand princes in golden chariots.

ובשמנים אלף גבורים
לבושי שריון קליפה
And there were eighty thousand warriors clad in armor.
ובששים אלף
אחוזי חרב רצים לפניו
And there were sixty thousand soldiers with swords
running before him;
A total of
מאה ושמנים וחמשה אלף
185,000 people

6

סנחריב

אמר רב יהודה אמר רב

בא עליהם סנחריב הרשע
brought a huge army to battle the Yidden.

בארבעים וחמשה אלף איש
בני מלכים יושבים בקרונות של זהב
45,000 Princes
in golden chariots.

ובשמנים אלף גבורים
לבושי שריון קליפה
80,000 Warriors
clad in armor.

ובששים אלף
אחוזי חרב רצים לפניו
60,000 Soldiers
with swords
running before him;

A total of
מאה ושמנים וחמשה אלף
185,000 People

7 And רבי אבהו says
הללו ראשי גייסות הן
These were merely the generals in the army; and the
Braisa concludes
סך מחנהו
מאתים וששים ריבוא אלפים חסר חד
The total amount of soldiers was 2,600,000,000 people, less
one;
They were so numerous that
ראשונים
עברו בשחי
When the first group of soldiers crossed the ירדן the horses
needed to swim, because the water level was over their
heads. However, they took so much water out with them
absorbed in their clothes, that
אמצעיים
עברו בקומה
When the middle group of soldiers crossed, they could
walk because the water was only up to their necks. They
in turn took so much water out with them, that
אחרונים
העלו עפר ברגליהם
ולא מצאו מים בנהר לשתות
עד שהביאו מים ממקום אחר ושתו
When the last group crossed, the ירדן was completely
dried, and they needed to bring water from other places to
drink.
=====

7

רבי אבהו
הללו ראשי גייסות הן
These were merely the generals in the army;
and the Braisa concludes
סך מחנהו
מאתים וששים ריבוא אלפים
חסר חד
2,600,000
less one;
They were so numerous that...

ראשונים עברו בשחי	אמצעיים עברו בקומה
<i>When the first group crossed the ירדן the horses had to swim, because the water was over their heads. However, they took so much water out with them absorbed in their clothes, that...</i>	<i>When the middle group crossed, they could walk because the water was only up to their necks. They in turn took so much water out with them, that...</i>

אחרונים
העלו עפר ברגליהם
ולא מצאו מים בנהר לשתות
עד שהביאו מים ממקום אחר ושתו
When the last group crossed, the ירדן was completely dried, and they needed to bring water from other places to drink.

ויצא מלאך ה' ויכה במחצתה אשור
מאה ושמונים וחמשה אלף

8 The Pasuk states
ויצא מלאך ה' ויכה במחנה אשור
מאה ושמונים וחמשה אלף

The Gemara asks

במה הכם

What method did גבריאל use to strike and kill אשור's army?

1.
רבי אליעזר says
ביד הכם
גבריאל struck them with his hand.

2.
רבי יהושע אומר
באצבע הכם
גבריאל struck them with his finger.

3.
רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי אומר
אמר לו הקב"ה לגבריאל מגלך נטושה
Hashem told גבריאל to strike them with his scythe that he
had sharpened from the time of creation.

4.
רבי שמעון בן יוחי אומר
אותו הפרק זמן בישול פירות היה
אמר לו הקב"ה לגבריאל
כשאתה יוצא לבשל פירות הזקק להם
This happened on Pesach, the time when גבריאל goes out
to ripen the produce, and Hashem told גבריאל to strike
them during his trip.

5.
ויש אומרים
בחוטמן נשף בהן ומתו
גבריאל blew into their noses, and they died.

6.
ר' ירמיה בר אבא אמר
כפיים ספק להם ומתו
גבריאל clapped his hands and they died.

7.
ר' יצחק נפחא אמר
אזנים גלה להם ושמועו שירה מפי חיות ומתו
גבריאל opened their ears and they were able to hear the
beautiful songs of the angels, which was unbearable and
they died.

=====

8
במה הכם
What method did גבריאל use
to strike and kill אשור's army?

1
רבי אליעזר
ביד הכם
struck them with his hand.

2
רבי יהושע אומר
באצבע הכם
struck them with his finger.

3
רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי אומר
אמר לו הקב"ה לגבריאל
מגלך נטושה
Hashem told גבריאל to strike them with his scythe
that he had sharpened from the time of creation.

4
רבי שמעון בן יוחי אומר
אותו הפרק זמן בישול פירות היה
אמר לו הקב"ה לגבריאל
כשאתה יוצא לבשל פירות הזקק להם
This happened on Pesach,
the time when גבריאל goes out to ripen the produce,
and Hashem told גבריאל to strike them during his trip.

5
ויש אומרים
בחוטמן נשף בהן ומתו
blew into their noses, and they died.

6
ר' ירמיה בר אבא אמר
כפיים ספק להם ומתו
clapped his hands and they died.

7
ר' יצחק נפחא אמר
אזנים גלה להם
ושמועו שירה מפי חיות ומתו
opened their ears and they were able to hear
the beautiful songs of the angels,
which was unbearable and they died.

- 9 The Gemara proceeds with a Machlokes regarding כמה נשתייר מהם
How many of סנחריב's men survived?
1.
רב אמר
עשרה
There were ten survivors, because the Pasuk states ושאר עץ יערו מספר יהיו ונער יכתבם
The survivors were the number that a small child could write.
כמה נער יכול לכתוב עשרה
And a child can write a dot, which appears like the letter YUD, whose numerical value is ten.
2.
ושמואל אמר
תשעה
There were nine survivors, because the Pasuk states ונשאר בו עוללות כנוקף זית שנים שלשה גרגרים בראש אמיר ארבעה חמשה בסעיפיה
Four and five equal nine.
3.
ר' יהושע בן לוי אמר
ארבעה עשר
There were fourteen survivors, because the same Pasuk mentions שנים שלשה וגו' ארבעה וחמשה
Two, three, four and five equal fourteen.
4.
רבי יוחנן אמר
חמשה
There were five survivors:
נבוזראדן and נבוכדנצר and סנחריב

- 9
- כמה נשתייר מהם**
How many of סנחריב's men survived?
- ①
רב אמר
עשרה
There were ten survivors, because the Pasuk states
ושאר עץ יערו מספר יהיו ונער יכתבם
The survivors were the number that a small child could write.
- כמה נער יכול לכתוב עשרה**
And a child can write a dot, which appears like the letter YUD, whose numerical value is ten.
- ②
ושמואל אמר
תשעה
There were nine survivors, because the Pasuk states
ונשאר בו עוללות כנוקף זית שנים שלשה גרגרים בראש אמיר ארבעה חמשה בסעיפיה
Four and five equal nine.
- ③
ר' יבנאי בן לוי אמר
ארבעה עשר
There were fourteen survivors, because the same Pasuk mentions
ונשאר בו עוללות כנוקף זית שנים שלשה גרגרים בראש אמיר ארבעה חמשה בסעיפיה
Two, three, four and five equal fourteen.
- ④
רבי יוחנן אמר
חמשה
There were five survivors:
נבוזראדן and נבוכדנצר and סנחריב
along with נבוזראדן and נבוכדנצר;